

~~Joannis 1413~~
~~Historia~~ ~~domini.~~

1605.

1450

Real.komp.

I

Reg. St. Bd.

P

Locaestii Andr. Scoti: Numen innans
amicum sive Victoria per. Prins.
Demetrii Joannidis Moscoviae
Ovis eiusque devota gratitudo
in auxiliares Polonos.

POËTAE POLON.

N. 84.

N

DE
MA

A

DE

Numen Innocuo Amicum.

S I V E
V I C T O R I A

Serenissimi Principis,

DEMETRII IOANNIDIS,
MAGNI MOSCOVIÆ DVCIS:

Eiusque Deuota Gratitude,
In Auxiliares Polonos.

AB ANDREA LOEÆCHIO SCOTO F.

Quibusdam Exteriorum

DE NATALIBVS SERENISSIMI DVCIS
olim hæsitantibus.

Ambigui, Genus & decora inclyta noscite mentis:

Noscite Sceptrigera semina vera domus.

Nulla deest virtus Heroo pectore digna

Demetrio. Hinc Generis pura medulla sui,

Mille neces audax per mille pericula querit,

Mortem optans, Martis vel superare minas.

Ob Patriam primum, ob patrium Diadema deinde,

Arma capit. Qui non debuit, hostis erat.

Reprobis Innocuo tentans inferre ruinam,

Irati expertus Vindicis arma Dei.

Numinibus superasti Heres, pro te, inq; Tyrannum,

Sunt dextra subito fulmina missa Iouis.

AD ILLVSTRISSIMVM HEROEM,
GEORGIVM MNISZEK,
DE MAGNA KONCICE,
Palatinum Sandomiriensem.

Cuius Auspiciis factum est, vt
DEMETRIVS DVX,
Complicibus factionis Borussouii Hodunouii, par-
tim sublatis, partim subactis,
Regno præter hominum pænè expectationem po-
tiretur.

BIBLIOTHECA
VNIV. IAGELL
CRACOVIENSIS

1450 T

DEMETRIVS IOHANNIDES, MAGNVS MOSCOVIÆ DVX,

Per Anagramma.

DII, INVOCO: DEVS AGENS, HOSTEM
DV RV M EX ANIMAS.

Numen Innocuo Amicum.

Egregium canere Heroem in sua Regna receptum
Iustitui, puero cui vos Diadema paternum
Fata inuidistis: patriâ pepulistis; at ille
Inuidiâ maior vestrâ, ferro sibi Sceptra
Vindicat, & pulsus motas vlciscitur iras:
Perdere nunc frustra quoque quærit Erynnis. Adesto
MNIS CIADES, pietate nitens, tot ab hostibus vnus
Qui das ne caderet; sic & sua viuida virtus,
Et genus ingenuum, & mores, & causâ mouebat:
Musam oculis dignare istis, dignare fauore,
Fac eat, & redeat, cantu lætata secundo:
Namque potes. Res hæc pars est non vltima famæ
Crede tuæ: magnis ergo complexibus arce,
Insonti toties structas non hicce mouebo
Insidias: toties vitata pericla tacebo:
Prætereo quicquid, pro illo, dum Regna reposcit,
Sarmatica effecit magnum & memorabile pubes:
Solùm autem Innocuo fuerit quàm Numen amicum
Expeditam. Vati nondum cantata sub antris
Aoniis, memorate deæ. Certamina dextrâ
Hectoreâ video vt peragat. Sic captus amore

Fortè canis venandi, animis generosus & ausu ,
Ingentem si conspiciat maioribus aprum
Viribus excellentem, agitat sub pectore virtus
Pro stimulo: pudet ingenuum concedere forti;
Nî vincatq; mori pulchræ in discrimine pugnae
Quàm superesse optat. Quot in vnum! Grandinis instar
Tanta cohors vertit strictis se cominùs hastis.
Omnibus inuictus, victricibus hostica dextris
Agmina disiciens, Auctori haud invidus actor
Vincendi causas tribuit, vicisse Iouemq; ,
Seq; manus illi tantum tribuisse sequaces.
Ultimus ecce labor superest, superare Tyrannum
Arcentem Patriâ. Rerum at cui summa potestas,
Arma virumq; osus Mauorte haud æqua tuentem,
Iussit abesse metum: inuisam stirpemq; domumq;
Deletam fore ait, non sera fidesq; sequuta est.

Iam requies animis, populis pax reddita fessis.
En Princeps facilis, mitis, neq; pronus ad iras,
Offendat quamuis scelerati iniuria belli,
Subiculis parcat, dat victis oscula, dulci
Complexusq; fouet dextrâ: iam moenia magnus
Implet concursus, Dominumq; salutat, amatae
Auctorem vocitat pacis, certumq; paterni
Tutamen Regni. Duplices ad sydera palmas
En Victor tollens, sic Diuos voce precatur:
DII, vobis grates, vestri argumenta fauoris
Ob manifesta mihi. Vos votis dum INVOCO supplex,
Fortia AGENS caput vim robore sternere (vestris,
Credo, patrociniis flexus) DEVS. Eccerepressa
Arma per hunc Solium Marre infestantia nostrum.
Vester ego, tantos per quos absolvimus orsus:
Vester ego, per si fidei quod Numen amicum est.
Vincitis hunc DVRVM: non viribus ille tubatus
Fata meis subiit, Cælum (an dubitem?) adsui, omne

Et fregit

Et fregit robur. Digni ô monumenta perenni
Quos decorent titulo, nullis obnoxia fatis,
Vester ego totus. Me victa absorbeat, esto,
Terra priusquam vos fallam, promissâq; rumpam.

Omnipotens, quamuis potuisti sternere verbo
In me surgentes, clarere illustribus actis
Vistamen hanc dextram, velut instrumenta furoris
Lecta tui. EX ANIMAS HOSTEM, & tua signa sequutum
Præficias in Regnum: successus ipse secundos
Suppeditas, tribuisq; frui discrimina passo
Et pace, & celebri partæ mihi nomine Laudis.
Est infra meritum quicquid tibi, Magne, rependam
Sat scio: mentem etiam scio te perpendere gratam;
Hanc tibi do. Modò concessis superesse Triumphis
At si concedis, fundetur acerbior hostis.
O Fidei placeat per me succurrere rebus!
Monstra esto, ferro quæ non superantur, & igni;
Ast animi haud deerunt. Sunt quæis hæc laurea Fratres
Debita, Seraphicoq; antehac obtenta favore:
His labor incumbat fidei mysteria auitæ
Spargere pectoribus, quæ (heu) ignorantia reddit
Cæca tui, cæcoq; inuoluere pergit Auerno.
Splendida Apostolicis Templis donabo Trophæa:
Obscuras reddam infensas idem ignibus aras.
Da modò votum hoc vt valeat, tibi fana Triumphans
Assurgant faciam: me me in tua iussa ministro,
Religio prisco rursus se cernet Honori
Restitui, & fundi, quisq; sit impius, hostem.
Dicite Iô Paxan, seu vos quos arma rebelles
Iecere ante pedes, seu vos quos terror adegit
Gradiui procul à laribus discedere vestris,
Conscia seu culpæ quos mens inquirere sedes,
Censurâ vt dignos, aliena sub arua trahebat.
En quæ causa metus vobis, mihi causa Triumphi

Exitit: immiti en cum milite ductor iniquus
Fusus: quæ minitatus iners fata ipse subiuit.
Robur vbi nostræ nunc formidabile genti,
Quodq; timore sui luctu concusserat atro
Corda virum? Nobis tantæ Victoria molis,
Quâ quæsitâ salus (agnosco) Cælitus orta est,
Quæ potuit vis esse, fuit, maturius æuum
Cernere ne detur. Tentata est mater vt astu,
Falsa dolis eadem, latitantem conscia cædi
Exhibeat! ne, quæ nunc reddita, Regna paterno
Succedens moderer Sceptro; ne maior autum
Imperium augerem. At seu fidi fraude Magistri
In tutum celsi, seu fauit sydus amicum,
Dii contrâ facitis: reprobam curam ire per auras
Iussistis (neq; enim nostræ sine Numine eunt res)
Tutati dubium, Solio donastis, humumq;
Iam propè spectanti dextrè molimina cedunt.

Scis victæ esse Deos, Marti qui ponere iniquo
Fræna queant, Stygias exauكتورatus ad vndas.

Magna equidem vobis debetur portio palmæ
Istius, auxilio quorum expugnauius Hostem,
Sarmatici Heroes, quorum in discrimine belli
Emicuerè animi, roburq; inclaruit ausis.
Quis, precor, instinctu mentes non iudicet actas
Ætherio vestras? Mihi vos, succurrere suetus
Cum minimum auxiliij humanis speratur ab armis,
Iussit in auxilium Deus arma virosq; mouere.

Sic decuit parere Deo. Quis ô explicet ore
Quid sit me Sceptris, vos Famâ auxisse perenni!

Si maius fuerat Romæ seruare vetustæ
Ciuem, quàm plures hostes fudisse, quid ob me
Patria seruatum vobis debebit? An illa
Sat ducet Quernâ Victorum tempora fronde
Cingere? Quod ciues non sese extendit ad vrbs
Vnius, officij, sed libertate beauit

Diffusam

Diffusam gentem, à nobis quæ (quæso) referri
Præmia spereris? qui dextris, vindice Cælo,
In me tot ciues, quot habent mea regna colonos,
Seruastis. Mos Italiæ, quæ vendere fumos
Gaudet, eat: Mosci grati argumenta, Poloni,
Hæc capite, aut nostris mecum consistite Regnis:
Aut si tangit amor (scio monstra rebellia Regi
Quàm vestro inuideant) ereptas poscere sedes,
Hoc, & quorumcunq; capax est nostra potestas,
Vobiscum statui caput obiectare periclis,
Per maria & terras: duroq; occumbere letho
Stat potius: non me capiet (iuro) vlla laborum
Affectata quies (prohibet nisi vertere duris
Quæ fatis placuere Deus) perrumpere in oras
Quàm Suecas dabitur, Dominoq; videre subactas.

Magne H E R O S, monachus cui dat cognomina paruus,
Nomen at in vastum qui fixit tela draconem,
Te, præ aliis cunctis, per quos seruauit ab hoste
(Esse videbar ego cui non superandus ab illo?)
Me Deus, & vestris fecit superare maniplis,
Nulla dies vnquam memori priuauerit æuo; at
Ad Superos tanti transibit gratia facti,
Postq; Iouem parti vobis adscripta Triumph
Lætitiâ referet, meritiq; reponet Honorem.

Dixerat: extemplò Cæli septemplex orbes
Sint rata vota iubent. Aliud mirabile visu,
Dum loquor, obicitur: sed non ego tantus aruspex.

Quid, Venus, ætherii meditaris culmine olympi,
Hæstoridem spectans Iuuenem? Consistere coram
Aspicio Nympham fulgentem colla monili,
Ornatamq; auro crines: deiecit honestos
Ad terram illa oculos, vltro lætumq; ruborem est
Fassa genis: puer en telum pharetratus in illam
Vi totâ torquet, Iuuenisq; incendit amore.
Iunonem video flammâ pectoris ignis

Quâ superet sed non subigat ratione docentem,
Laudantemq; pios thalamos, magnosq; Hymenæos.
Mitibus en virgo iam voces auribus haurit;
Iamq; pii patiens ritûs ardescit, & optat
Coniugium: veluti tacitus quibus ignis inhæret
Aura solet rapidâ stipulas accendere flammâ.

Cætera Dii nostis: non fata recludere nostrum est.
At dabitis, spero, dabitis mihi luminis auras,
Connubium vt videam firmatum fœdere certo,
Vt videam fœdus firmatum pignore sacro,
Et pia vota super Thalamos & pignora fundam.

AD DEMETRIVM MAGNVM MO-
scouix Ducem: de Illustrissimo Heroe,
GEORGIO MNISZEK, PALATINO
Sandomirienſe.

Viciſti Princeps, cecidit Dijs victus ac ille
Tollere qui voluit Regna paterna tibi.
Creditares poſſe haud fieri ſine Numine: Numen
Vnum (multorum qui tamen inſtar erat)
Excitat Heroem, quo tu, ceu Cæſaris armis,
Subijcis Imperio debita Sceptra tuo.
Roma, tuum Decium ceſſa iactare: Polonus
En prior hic Decio, aut robore maior adhuc.
Hoc auctore ingens quam creuit Gloria Gentis,
Tam felicem illum poſtera ſecula canent.

CRACOVIAE, Anno Domini 1605,

10-

5,

